

Bruddsaker: Omgjøring av ungdomsstraff, samfunnsstraff og ungdomsoppfølging (U18)

Formål: Rask og god gjennomføring av bruddsaker ved ungdoms-/samfunnsstraff, ungdomsoppfølging, betinget fengsel på særvilkår og gjeninnsetting i fengsel

Søndre Østfold tingretts retningslinje – juni 2025

Tilpasset fra Oslo (nasjonal mal): [Bruddsaker: veileder i U18](#)

Innhold

1. Innledning	3
2. Saksforberedelsen	3
2.1. Registrering av sak, merking, tidsavsetning og beramning	3
2.2. Tidsavsetting til rettsmøte og saksforberedelse	4
2.3. Saksgang og oversendelse til dommer	4
2.4. Oppnevning av forsvarer	4
2.5. Innkalling av tolk	5
2.6. Omgjøringsbegjæringen	5
2.7. Dokumentsamling	6
2.8. Avklaring av tvistepunktene – tidlig involvering av forsvarer	6
2.9. Varsling av vitner	7
2.10. Krav til innkalling til rettsmøte og avgjørelse	7
2.10.1 Forkynning av innkalling til rettsmøte og avgjørelse	7
2.10.2 Ulike måter å forkynne innkalling til rettsmøte og avgjørelse	7
2.11. Verger - Innkalling til rettsmøtet og eget skjema for samfunnsstraff	8
2.12. Rettens oversendelse av dokumenter til aktørene	9
2.13. Forberedelse av rettsbok	9
2.14. Forsvarers innhenting av opplysninger før rettsmøtet	9
3. Rettsmøtet	9
3.1. Gjennomføringen	9
3.2. Innledning	10

3.3.	Domfeltes forklaring.....	10
3.4.	Vitneførsel	10
3.5.	Prosedyrer	10
4.	Forkynnelse av dom	10
4.1	Forkynnelse	10
4.2.	Forsvarerbistand ved forkynnelse av dom til domfelte og verger	11
5.	Merking og oversendelse av dom fra retten	11
6.	Registrering av avgjørelse i domstolen	12
7.	Offentlighet	12

1. Innledning

Veilederen gjelder gjennomføring av saker som sendes retten for om omgjøring ved brudd på vilkår i straffegjennomføringen av

1. ungdomsstraff, jf. straffeloven § 52c,
2. samfunnsstraff, jf. straffeloven § 52,
3. ungdomsoppfølging, jf. straffeloven § 37 bokstav j), jf. § 39,
4. betinget fengsel på særvilkår, jf. straffeloven § 37, jf. § 39
5. begjæring om gjeninnsettelse i fengsel, jf. straffegjennomføringsloven § 44, jf. § 43 der domfelte var under 18 år på gjerningstidspunktet.

Disse sakene skiller seg rettslig og praktisk fra saker mot voksne, altså de som var over 18 år på gjerningstidspunktet. Det er derfor hensiktsmessig med en egen veileder for behandlingen av disse sakene. Veilederen kan samtidig ha overføringsverdi til saker om omgjøring av samfunnsstraff, prøveløslatelse og betinget fengsel på særvilkår overfor voksne domfelte.

Veilederen gjelder ikke vilkårsbruddsaker som fremmes for retten sammen med siktelse/tiltale for nye straffbare forhold.

Veilederen er utarbeidet i samråd med representanter for kriminalomsorgen, påtalemyndigheten, konfliktrådet og forsvarerne. Veilederen kan fravikes etter en konkret vurdering.

2. Saksforberedelsen

2.1. Registrering av sak, merking, tidsavsetning og beramming

Kriminalomsorgen/påtalemyndigheten bør begjære forhåndsberamming så tidlig som mulig etter at det er klart at det vil bli begjært omgjøring. Bruk gjerne skjema «*U18 - BEGJÆRING OM FORHÅNDSBERAMMING BRUDDSAK*».

Øst politidistrikt benytter i stedet egen «huskeliste» som kopieres inn i e-post om forhåndsberamming.

Skjemaet sendes inn til retten som en ny sak via stifinner/Lovisa/ESAS. Skjema for forhåndsberamming skal oversendes i Word-format. Skjemaet ligger som vedlegg til denne veilederen og er også tilgjengelig på Søndre Østfold tingretts internettside.

[Søndre Østfold tingrett | Norges domstoler](#)

Før forhåndsberamming sendes inn, kontakter kriminalomsorgen politiet for å avklare om domfelte har pågående straffesaker eller avsluttede straffesaker etter at han ble domfelt i den opprinnelige saken. Politiet opplyser i så fall om hva de straffbare forholdene gjelder og hvilke(n) forsvarer som ble brukt.

Hvis saken er klar til iretteføring, kan en ordinær påtegningsbegjæring med sakens dokumenter oversendes i stedet for begjæring om forhåndsberamming i stifinner/Lovisa. Påtegningen må i så fall inneholde de samme opplysningene som forhåndsberammelseskjemaet. Alle saker skal merkes med **U18** (selv om domfelte har blitt over 18 år.) **Merkingen skal følge saken gjennom hele saksgangen.**

Faggruppe straff berammer saken. Straffesaksavdelingen forkynner innkalling ved å stevne domfelte (og verger hvis domfelte fortsatt er under 18 år) til rettsmøtet, samt til fremmøteforkynning som settes til **3 dager** etter rettsmøtet.

Saken berammes i samråd med kriminalomsorgen/påtalemyndigheten og forsvarer. Rettsmøte skal berammes så snart som mulig, og uten unødig forsinkelse.

Saken berammes innen **to uker** etter at saken har kommet inn til retten (gjelder ikke begjæring om forhåndsberamming).

Seksukers-fristen i straffeprosessloven § 275 er absolutt frist for når saken senest kan berammes, jf. EMK artikkel 6 og Barnekonvensjonen artikkel 40 b) (iii).

Inntil videre skal alle omgjøringssaker ved Søndre Østfold tingrett berammes på embetsdommere, med mindre det fører til forsinkelse av saken.

Etter at begjæring om omgjøring er mottatt, sender faggruppe straff brevet «*brev til forsvarer i U18 bruddsak* med frist på **2 dager** før rettsmøtet for å avklare tvistepunktene.

2.2. Tidsavsetting til rettsmøte og saksforberedelse

Det settes i utgangspunktet av inntil to timer til rettsmøtet. To omgjøringssaker kan berammes på samme dommer per dag.

Bruddsaker berammes fortrinnsvis kl. 10 og kl 13.30/14.00, begge med 1 times saksforberedelse i dommerens kalender, hvis dette ikke medfører forsinkelse av saken. Rettsmøtet gjennomføres på inntil 2 timer, og dom avsies i utgangspunktet i rettsmøtet.

Tidsavsetning til rettsmøte og forberedelse kan bli justert når vi får mer erfaring med sakene.

Dom forkynnes i rettsmøtet der det er mulig, men forhåndsforkynning gjør at ankefristen uansett begynner å løpe fra fremmøteforkynningstidspunktet i saker der domfelte/verge ikke møter i retten.

2.3. Saksgang og oversendelse til dommer

Når saken er berammet og siktede/verger er stevnet, sendes saken til dommeren for videre forberedelse og slutføring av saken. Denne veilederen legges inn «under streken» i Lovisa før oversendelse til dommeren.

Når oppgaven «gjennomfør rettsmøte og skriv avgjørelse» sendes dommerens innkurv, lages bjellemelding med teksten «*U18 ENE-sak*». Saken hukes av for «fristsak» i Beramming Web.

Saksbehandler oppretter rettsbok 3 dager før. Hvis saken ikke er forkynt 3 dager før, sendes oppgaven likevel til rettsavdelingens innkurv med følgende tilleggsbeskjed «OBS! Ikke forkynt – sendt stevnekontoret». Når forkynningsrapport fra stevnekontoret mottas, journalføres denne på sak og sendes til dommer med bjellemelding til saksbehandler.

Saksbehandler som oppretter rettsbok og dom, legger inn opplysningene som kommer fra Kriminalomsorgens/Påtalemyndighetens omgjøringsbegjæring, slik at disse kan gjenbrukes rettsbok og dom.

2.4. Oppnevning av forsvarer

Forsvarer skal oppnevnes i alle omgjøringssaker der domfelte var under 18 år på gjerningstidspunktet.

Domfeltes (vergens) forsvarerønske må forsøkes avklart av kriminalomsorgen/påtalemyndigheten før begjæring sendes til retten, idet forsvarerbytte kan ha skjedd etter den opprinnelige saken. Hvis kriminalomsorgen ikke har kontakt med domfelte/vergen, opplyses det i skjemaet for forhåndsberamming/påtegning hvem som representerte domfelte i den opprinnelige saken og eventuell nye forsvarer som kriminalomsorgen har fått opplyst fra politiet at domfelte har brukt.

Dersom domfelte/verge ikke har et konkret forsvarerønske, kan en av de faste forsvarerne oppnevnes. Se ellers veileder om *Forsvareroppnevning i U18-saker*.

2.5. Innkalling av tolk

Både siktede og verge har rett til tolk dersom det er behov og det er sannsynlig at verge vil møte i rettsmøtet. Se retningslinje for bestilling av tolk og sentral rutine for bestilling i Proweb.

2.6. Omgjøringsbegjæringen

Begjæringen utformes på tilsvarende måte som fengslingsbegjæringer, med henvisning til de relevante dokumenter. Begjæringen skal inneholde redegjørelse med følgende punkter:

1. Det straffbare forholdet fant sted den (da) domfelte var (.....) år gammel.
2. Tingrettens saksnummer i opprinnelig sak.
3. Dommen ble rettskraftig (dato), og saken ble oversendt fra påtalemyndigheten til kriminalomsorgen/konfliktrådet den (dato).
4. Straffen ble igangsatt den (dato).
5. Datoer for innskjærpingssamtaler, bruddmeldinger mv.
6. Straffen ble avbrutt den (dato) Årsaken for bruddet var i hovedsak (kort beskrivelse).
7. Bruddsaken ble oversendt Søndre Østfold tingrett den (dato).
8. Kort redegjørelse for at vilkårene for omgjøring anses oppfylt.
9. Om domfelte forsettlig/uaktsomt har brutt vilkårene for straff.
10. Om bruddene er bagatellmessige eller ikke, og om det anses som lite rimelig eller tjenlig med fullbyrding av den subsidiære fengselsstraffen.
11. Dersom det begjæres elektronisk kontroll for å sikre vilkår om oppholdssted og kontaktforbud i saker som gjelder ungdomsstraff, må det redegjøres nærmere for dette.
12. Beregning av subsidiær straff.
13. Dersom ungdommen er ilagt andre straffereaksjoner eller er i varetekt, må det opplyses om dette.
14. Hva straffen bør gjøres om til.

15. Hva som er omstridt mellom partene.

2.7. Dokumentsamling

Kriminalomsorgen/Påtalemyndigheten lager dokumentsamling med bokmerker som oversendes retten elektronisk i forkant av rettsmøtet innen en fastsatt frist. Bokmerkene angir innholdet for hvert enkelt dokument. Kriminalomsorgen sender dokumentsamlingen sammen med begjæringen i en fil.

Der påtalemyndigheten sender over saken samtidig som begjæring oversendes, uten å bruke skjemaet for forhåndsberamming, sendes dokumentene samtidig over til tingretten.

Dokumenter som skal sendes over er blant annet:

1. PUM/KOG-referat, /KOG-referater fra straffegjennomføringen.
2. Opprinnelig dom/eventuelle tidligere dommer, men ikke hele den originale straffesaken.
3. Ungdomsplanen/plan for samfunnsstraffen.
4. Journal fra kriminalomsorgen/konfliktrådet.
5. Referat fra innskjerpingssamtaler.
6. Bruddmelding.
7. Andre relevante dokumenter, f.eks. eventuelle nye ikke-avgjorte straffbare forhold.
8. Siste fengslingskjennelse, dersom ungdommen er eller har vært i varetekt etter at straffen ble iverksatt.
9. Flytskjema

Kommer begjæringen fra påtalemyndigheten, sendes dokumentene inn via Justishub/Altinn. Merk at retten ikke får automatisk varsel om oversendelsen når saken sendes fra påtalemyndigheten, i motsetning til oversendelse fra kriminalomsorgen.

Retten legger dokumentsamlingen inn i aktørportalen og sender varsel om dokument i portal til forsvarer, slik at forsvarer får tilgang til dokumentene.

2.8. Avklaring av tvistepunktene – tidlig involvering av forsvarer

Retten oppfordrer aktørene til å avklare tvistepunktene før rettsmøtet. Om mulig bør det komme frem i begjæringen hva partene er uenige om.

Informasjon om faktum som fremgår av begjæringen, vil kunne bli gjenbrukt i dommen.

Dersom forsvarer er uenig i faktum, bør forsvarer varsle retten og kriminalomsorgen i prosesskriv. Det vil gjøre gjennomføringen av rettsmøtet mer effektivt ved at aktors/kriminalomsorgens innledning, domfeltes forklaring mv. kan spisses mot de temaene som partene er uenige om.

Hvis domfelte har dokumentasjon som er relevant for retten å motta, for eksempel dokumenter som kan belyse at en straffereaksjon i frihet bør fortsette til tross for brudd, så må det sendes retten og kriminalomsorgen i forkant av rettsmøtet.

Dersom det kommer ny informasjon fra forsvarer, oppfordres kriminalomsorgen/påtalemyndigheten til å undersøke dette nærmere, og eventuelt innhente oppdatert informasjon, i forkant av rettsmøtet.

Der det har gått lang tid fra saken ble bruddet til saken oversendes til retten, sender den som skal gå med bruddsaken e-post til U18- postmottak i politiet/kriminalomsorgen for å undersøke om det har skjedd noen endringer i ungdommens liv i perioden fra bruddet og til saken skal behandles i retten. Dette for å fange opp om ungdommen sitter i varetekt/har fått oppfølging fra for eksempel barnevern eller annet som kan ha betydning for rettens vurdering av om omgjøring bør skje.

Forsvarer sender dokumenter inn til retten via aktørportalen, med kopi til kriminalomsorgen/påtalemyndigheten, pr. epost. Dersom retten ser at forsvarer ikke har sendt dokumentene i kopi til kriminalomsorgen/påtalemyndigheten, sender retten over kopi ved bruk av ESAS/Justishub.

2.9. Varsling av vitner

Påtalemyndigheten/kriminalomsorgen varsler egne vitner, og avklarer eventuelle spørsmål om opphevelse av taushetsplikt.

Forsvarer varsler eventuelle egne vitner, med mindre retten blir bedt om å sørge for stevning. Forsvarer avklarer eventuelle spørsmål om opphevelse av taushetsplikt.

2.10. Krav til innkalling til rettsmøte og avgjørelse

Etter straffeprosessloven § 243 første ledd skal domfelte stevnes til rettsmøtet, med mindre betenkelig opphold ville voldes eller forkynning ikke kan skje.

Der domfelte fortsatt er under 18 år, skal også verger stevnes til rettsmøtet. Der domfelte er over 18 år, stevnes ikke verge. Se egen veileder *Verger for mindreårige i straffesaker*

2.10.1 Forkynning av innkalling til rettsmøte og avgjørelse

Retten stevner domfelte/og verger til rettsmøtet, samt til fremmøteforkynning som settes til **3 dager** etter rettsmøtet. Forhåndsstevning til domsavsigelse gjør at ankefristen uansett begynner å løpe der ungdommen/verge ikke møter i retten.

I utgangspunktet skal dommen forkynnes i rettsmøtet.

Etter domstolloven § 163a forkynnes dokumenter ved direkte oversendelse til den som skal motta forkynningen. Påtegningsark oversendes, men ikke resten av sakens dokumenter. Det kan skje elektronisk eller ved vanlig post, men ordinær postgang er upraktisk i U18-saker fordi det tar for lang tid.

To dager før rettsmøtet sendes det påminnelse på SMS til ungdom og verger. Slik påminnelse kan legges inn allerede ved beramning av saken, idet man kan trykke på «send senere» og legge inn datoen for sending 2 dager før rettsmøtet.

2.10.2 Ulike måter å forkynne innkalling til rettsmøte og avgjørelse

Disse forkynningsmåtene brukes i prioritert rekkefølge:

2.10.2.1 Elektronisk forkynning:

Dersom domfelte har norsk personnummer (og har registrert seg), sendes innkallingen elektronisk forkynning via Postens e- signering. Det bør sendes flere varsler om innkallingen. Innkallingen er forkynt dersom domfelte og minst en av vergene har signert (hvis domfelte fortsatt er U18).

Dersom domfelte/verge ikke har signert, ringer saksbehandler vedkommende, sender sms og/eller sender innkallingen på e-post med mottaks- og lesebekreftelse. I emnefeltet skal det stå:

Innkalling til rettsmøte i Søndre Østfold tingrett, X tinghus [dato] [klokkeslett].

Tidspunktet for samtalen med vedkommende skrives i notatfeltet. Forsvarer kan også spørres om å bistå med signering.

2.10.2.2 Stevnevitneforkynning

Stevnevitneforkynning brukes dersom domfelte/verger ikke svarer på elektronisk forkynning. Vær oppmerksom på at også stevnevitne kontakter siktede på e-post/ post/telefon, før domfelte oppsøkes på bopel.

Vær oppmerksom på at vi skal sende dokumenter til forkynning til stevnekontoret i Øst politidistrikt uansett om siktede har folkeregistrert adresse i rettskretsen eller ikke. Stevnevitnet vil forsøke digital forkynning, før de ber om bistand fra det lokale stevnekontoret.

Foreløpig har domstolen ingen løsning for automatisk melding om åpning av melding. Tingretten er derfor avhengig av at mottaker som åpner forsendelsen sender svar i retur til tingretten, for at stevningen anses forkynt, jf domstoloven § 163b annet ledd.

Når politiets stevnekontor sender dokumentet via Altinn, får stevnekontoret automatisk lesebekreftelse når dokumentet er åpnet, jf domstoloven § 163b første ledd. .

For personer uten fast bosted brukes alltid stevnekontoret.

2.10.2.3 Når innkallingen anses å være forkynt selv om domfelte ikke møter.

Det er opp til dommeren å vurdere om innkallingen er å anse som lovlig forkynt. Saken kan avgjøres uten at ungdommen møter, selv om det er første gangs innkalling, så fremt innkallingen er forkynt eller *«betenkelig opphold ville voldes eller forkynning ikke kan skje»*, jf. straffeprosessloven § 243. Hjemmel med henvisning til § 243 finner du i omgjøringssaker her:

- Samfunnsstraff: straffeloven § 52 5. ledd
- betinget fengselsstraff på vilkår: straffeloven § 39 andre ledd
- ungdomsstraff: straffeloven § 52 c siste ledd.

Alle bestemmelsene har samme lovtekst:

Reglene om varsling i straffeprosessloven § 243 gjelder tilsvarende for rettsmøter om omgjøring.

2.11. Verger - Innkalling til rettsmøtet og eget skjema for samfunnsstraff

Verger skal varsles til alle rettsmøter i samme omfang som domfelte har krav på varsel, hvis domfelte fortsatt er under 18 år. Vergene skal stevnes til rettsmøter, på samme måte som domfelte.

Dersom bare én av vergene svarer på innkallingen, så er det tilstrekkelig til å oppfylle

lovens krav til stevning av verger. Saken kan pådømmes selv om vergen ikke møter. Se egen veileder *Verger for mindreårige i straffesaker*.

Samfunnsstraff kan bare idømmes mindreårige dersom både domfelte og verge samtykker. Hvis det er aktuelt å omgjøre dom på ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging til samfunnsstraff, og det ikke kommer frem av påtegningen at verge har samtykket til samfunnsstraff, sender saksbehandler skjemaet - *Samtykke til tilståelsessak og samfunnsstraff til verge* - i forkant av rettsmøtet samtidig som innkalling til rettsmøtet sendes ut.

Samtykkeskjema kan også sendes via forsvarer.

Alle avgjørelser som skal forkynnes for domfelte skal også forkynnes for vergene, så lenge domfelte fortsatt er under 18 år.

2.12. Rettens oversendelse av dokumenter til aktørene

Påtegningsarket legges alltid ved innkallingen til domfelte/verger.

Retten legger dokumentsamlingen inn i aktørportalen slik at forsvarer får tilgang til dokumentene, der forsvarer er oppnevnt.

2.13. Forberedelse av rettsbok

Saksbehandler legger inn opplysningene fra påtegningsark inn rettsboken og dom senest **3 dager** før rettsmøtet.

Egen mal for U18-omgjøringssak brukes. Den sist oppdaterte versjonen av riktig mal ligger tilgjengelig for ansatte i domstolen på intranett under *Rettsprosessen, Barn i domstolen, Når siktede er under 18 år (veiledere, maler og retningslinjer)*.

2.14. Forsvarers innhenting av opplysninger før rettsmøtet

Hvis domfelte har dokumentasjon som er relevant for retten å motta, så må det sendes retten **senest 2 dager** før rettsmøtet. Dersom det kommer ny informasjon fra forsvarer, oppfordres kriminalomsorgen/påtalemyndigheten til å undersøke dette nærmere, og eventuelt innhente oppdatert informasjon, i forkant av rettsmøtet.

Forsvarer sender dokumenter inn til retten via aktørportalen, med kopi til påtalemyndigheten/kriminalomsorgen, per e-post.

Dersom retten ser at forsvarer ikke har sendt dokumentene i kopi, sender retten kopi videre ved ESAS/Justishub.

3. Rettsmøtet

3.1. Gjennomføringen

Aktørene kan forvente at dommeren har satt seg inn i de sentrale dokumentene i forkant av rettsmøtet. Retten opplyser hva som er til behandling.

Hvis domfelte viser seg å ikke møte, hører forsvarer med domfelte om saken kan gjennomføres ved at domfelte møter via videolink. Det opprettes i så fall et videomøte, som sendes domfeltes e-postadresse.

Aktørene tilpasser språk og argumentasjon til domfeltes alder. Avgjørelse avsies i utgangspunktet i rettsmøtet.

3.2. Innledning

Aktor/kriminalomsorgen redegjør kort for hva saken gjelder, hva som er grunnlaget for bruddene og hva partene er uenige om. Det legges ikke opp til at dette er et innledningsforedrag, der man går inn i detaljene eller leser fra dokumentene. Formålet er å gi domfelte og retten en kort innføring i saken og hva som er tvistespørsmålene.

3.3. Domfeltes forklaring

Domfeltes forklaring spisses mot det partene er uenige om og andre forhold av betydning for det retten skal ta stilling til. Dersom domfelte ikke er enig i at straffereaksjonen skal gjøres om, bør domfelte forklare seg om sin nåværende livssituasjon. De sentrale delene av domfelte sin forklaring protokolleres i rettsboken, leses opp og vedtas av domfelte.

3.4. Vitneførsel

Som hovedregel bør ungdomskoordinator/saksbehandler i friomsorgen føres som vitne. I utgangspunktet er det tilstrekkelig at vitnet forklarer seg via videolink. Utspørringen bør begrenses til det som er omtvistet og som ikke er dokumentert. Det kan henvises til dokumentasjonen fra konfliktrådet/friomsorgen i stedet for protokollat av forklaringen.

Dersom det fremkommer nye opplysninger under deres forklaringer, bør dette protokolleres.

Dersom bruddene ikke er bestridt, vurderer dommeren behovet for å føre vitnet.

Verge bør få anledning til å gi en kort forklaring.

3.5. Prosedyrer

Aktor/kriminalomsorgen redegjør for bakgrunnen for begjæringen. Det kan vises til begjæringen.

Det er ikke nødvendig å lese fra de aktuelle dokumentene (dokumentere), med mindre det er forhold som retten særlig bør merke seg.

Etter forsvarers prosedyre får partene anledning til replikk/duplikk.

Som for de øvrige delene av rettsmøtet, må språket og argumentasjonen tilpasses til at domfelte er/var mindreårig på gjerningstidspunktet.

4. Forkynnelse av dom

4.1 Forkynnelse

Dom skal i utgangspunktet forkynnes i rettsmøtet, etter en kort pause.

Dommeren redegjør muntlig for hovedtrekkene i avgjørelsen, og leser opp slutningen. Partene godtar/anker/tar betenkningstid i rettsmøtet og dette skrives inn i rettsboken. Detaljene i dommen kan renskrives i ettertid, slik som ved fengslingskjennelser.

Avgjørelse signeres fortrinnsvis elektronisk av dommeren fordi dette bidrar til raskere saksgang i de neste leddene i straffesakskjeden. Dommen sendes elektronisk til aktørene i ettertid, men ankefristen løper fra rettsmøtets avslutning.

Domfelte/verger er på forhånd stevnet til fremmøteforkynning 3 dager etter rettsmøtet for det tilfelle at de ikke møter i retten. Ankefristen begynner da å løpe senest 3 dager etter rettsmøtet. For at dommen skal bli rettskraftig raskt, er det derfor veldig viktig at dommen senest er klar til dette tidspunktet.

4.2. Forsvarerbistand ved forkynning av dom til domfelte og verger

Forsvarer oppfordres til å diskutere mulige utfall med domfelte/verge før rettsmøtet. Slik at avgjørelsen kan vedtas/ankes i rettsmøtet.

Dersom det tas betenkningstid eller domfelte/verge ikke er til stede i rettsmøtet, bistår forsvarer domfelte/verge med å sende inn deres godtakelse/anke av dom med støtteskriv så snart som mulig, og senest innen ankefristens utløp. Merk at forsvarer ikke kan godta/anke en dom på vegne av klienten. De må selv skrive under på anken/godtakelsen.

Inntil en ny teknisk løsning er på plass, kan domfelte/verge skrive erklæring om godtakelse/anke av dommen på et ark som signeres for hånd, legge ved legitimasjon på arket, ta bilde av dette og sende over til forsvarer. Forsvarer kan så laste opp dokumentet i aktørportalen. Eventuelt kan retten sende en e-post til forsvarer slik at forsvarer kan bruke sikker filoverføring for å sende over dokumentet. Forsvarer kan henvende seg til tsospost@domstol.no for å få tilsendt lenke til sikker e-post.

Der forsvarer bistår domfelte/verge med gjennomgang og arbeid med å godta/anke/ta betenkningstid, godtgjøres arbeidet med 0,5 eller 1,0 time alt ettersom dom vedtas/ankes.

5. Merking og oversendelse av dom fra retten

Dommen gjøres tilgjengelig for forsvarer i Aktørportalen. Saksbehandler sender varsel om avgjørelsen i aktørportalen.

Dommen oversendes elektronisk fra Lovisa til kriminalomsorgen/påtalemyndigheten (via ESAS). Dersom dommen er signert for hånd, sendes den signerte versjonen med ordinær post.

Dommen må tydelig merkes med **U18**.

Retten sender med følgebrev om at dommen er forkynt eller hvordan avgjørelsen er videresendt til forkynning til kriminalomsorgen/påtalemyndigheten uansett hvilken forkynningsmåte er benyttet, med mindre informasjonen fremgår av rettsboken.

Påse at det alltid er embetes navn som står øverst og ikke den enkelte jurist. Det må fremkomme klart i brevet om kjennelsen er meddelt eller hvordan dommen er forkynt, og om avgjørelsen er godtatt/anket/tatt betenkningstid fra ungdom/verge.

Endringene i den opprinnelige dommen registreres av politiet så snart som mulig i

politiets registre og datasystemer.

Konfliktrådet Øst og Østfold friomsorgskontor ønsker ikke at tingretten sender kopi av dom på ungdomsstraff eller samfunnsstraff på e-post før dommen er rettskraftig.

6. Registrering av avgjørelse i domstolen

Det gjelder egne avgjørelseskoder i Lovisa for U18-saker. Når du registrerer en avgjørelse i en U18-sak i Lovisa, må du bruke riktig avgjørelseskode. Dette er viktig fordi:

Statistikken for U18-saker brukes til å forstå ungdomskriminalitet. Statistikken danner grunnlag for vurdering av behovet for ny tilpasset lovgivning

Sjekk alltid at du velger korrekt kode for U18-saker. Er du i tvil, så sjekk oversikten over avgjørelseskoder her.

Er du fortsatt i tvil; spør faggruppekoordinator.

7. Offentlighet

Rettsmøtet: Er offentlig hvis ikke annet følger av loven eller besluttes av retten, jf domstoloven § 124 første ledd. Saker med mindreårige går som hovedregel for lukkede dører, jf. domstoloven § 125 bokstav d). Det kan gis unntak for at pressen er til stede. For domstolens ansatte, se veileder: *Åpne eller lukkede dører når siktede er under 18 år.*

Referatforbud: Et rettsmøte i en enedommersak er et «rettsmøte utenfor hovedforhandlingen». Fra slike rettsmøter er det i utgangspunktet referatforbud, jf dl. § 129 første ledd. Det er gjort unntak for tilståelsessaker, hvor det er fastsatt i loven at det er referatadgang. I saker som gjelder omgjøring av straff i frihet er det derfor referatforbud hvis ikke retten beslutter noe annet.

Avgjørelsen: Alle avgjørelser i U18-saker skal i utgangspunktet skje i anonymisert form, jf. domstoloven § 130 første ledd bokstav a), jf. barnekonvensjonen.